

kuprenih kotlih ukuhavajo ali pa še celo v jesih kuprene novce polagajo, da po njem sadeži lepo zeleno barvo dobivajo. Posebno toliko priljubljeni angleški „Mixed Pickles“ razni vkuhani sadeži v pikantni tekočini imajo pogosto prav obilo kupra v sebi tako, da se ni čuditi, ako ljudje, ki jih zauživajo, za drisko in ščipanjem hudo vzboliijo. Da imajo vkuhani sadeži kupra v sebi se da spoznati, ako se kislja tekočina, v kateri so, z nekaterimi kaplicami čistega laškega olja pomeša in dobro pretresa. Ako olje zeleno postane, je v tekočini gotovo kupreni volk. Najboljši je tedaj, da pridna in pametna gospodinja rečene sadeže sama vlaga in vkuhava. Vsaj ve, kaj ima.

V novejšem času prodavajo po mestih, pa tudi že po deželi namesto naravne zdravju toliko dobrodejne slatine neko umetno napravljen vodo, sodina voda imenovano. Pri ti vodi je le predostikrat obilno kuprene okisline, ker so posode, v katerih se ta umetna pijača pripravlja, kuprene in mnogokrat slabo pocinjene. Tudi sadovni soki, z kojimi se sodina voda navadno oslaja, imajo včasih kuprenega volka v sebi. Žganje ima sem ter tje v precejšnji meri kupra v sebi, ker so žgavni kotli iz kupra slabo pocinjeni. Tedaj se šnops-larji na dvojnasočni način ostrupljajo po kuprenem volku in po žganju. Slednjič bočemo še nekoliko hitrih domačih pomočkov, ki se pri taki neseči rabijo, povedati. Prav je, da se pri taki nezgodi pokliče brez pomade zdravnik. Predno pa ta pride, se dajejo boleniku sredstva, ki vzročujejo bljuvanje, da se želodec kolikor mogoče najprej in čisto ostrupljene vsebine izprazni. V ta namen se daje boleniku beljakovina od 12 jaje na liter vode ali pa tudi mleko in pšenična moka. Če takih pomočkov ni pri roki, se mora grlo od znotraj z peresom ali čim takim žegetati, dokler da bolni človek bljuvati začne. Tudi mana, strd, je v takih primerljajih dobra.

Rane jabelke. 3. Rudeča magdalenšnica, rother Magarethen-Apfel [Lukas IV. 3 b) * †]. Sad je malo, lično, okroglo jabelko. Zori konec julija in prve dni avgusta. Lupina je tenka in malo mastnata. Prava barva je zeleno-rušena, ki pa je videti, kakor da bi bila z temno-rušimi traki povita ter ima med trakovi svetlo-rušče lise. Drevo ostane nizko, pa obilo in rado rodi tudi v letinah, ki sadovju niso preveč ugodne. Zarad lepe barve je jabelko kinč na mizi in se tudi lahko proda. Umni sadjerejci rušče magdalenšnice radi v vrtih zasajajo. Stori tudi v visokih legah. — Poletni dišeček Sommer-Gewürz-Apfel [Lukas II., 1 b, * †] prištevajo tudi ranim jabelkam, ker že v začetku avgusta zori. Jabelko je majhno, podolgasto, proti muhi špičasto, okoli peceljna lepo okroglo. Barve je iz prva bele, potem rumene, na prisolnčni strani več ali menj rušče. Peške v zrelih jabelkih klopočejo. Jabelko močno diši, kakor cimet in klinčki. Sad se na

mizi mnogo obraja, škoda, da že v 3—4 tednih mine. Drevo povsod rado in hitro raste in navadno obilno rodi, toda kedar preveč obrodi, tedaj ostanejo jabelka drobička. — 5. Karlomovšček, Charlamowsky [Lukas IV, 3 b * †]. Jabelko je krasen sad srednje velikosti; lupina tanka, gladka in nježa; na drevesu še viseče jabelko je kakor z ivjem obdano. Barva mu je žolta z ruščimi progami preprežena ali prevlečena. Zori proti koncu avgusta in ostane 4 tedne. Drevo raste krepko in lepo, rodi rado in obilo in se priporočuje zlasti tudi bolj mrzlim legam.

Juri Žmavec.

Sejmovi na Štajerskem. 2. sept. pri št. Ilu na Goričkem, v Dobrni, na Planini, v Trnovcih (sv. Bolfank). 4. sept. na Tinskem, v Zrečah, pri sv. Rozaliji pri Celju, v Mozirju in pri sv. Lovrencu na Prošinu. 6. sept. v Pobrežju (Ptuj). 7. sept. pri sv. Jedrti nad Laškim, na svetih Gorah, v Vojniku, v Slivnici pri Mariboru. 8. sept. v Negovi. 9. sept. v Spod. Polskavi, v Gornj. Gradu, v Gomileh in v Apačah.

Sejmovi na Koroškem meseca septembra. 4. sept. v Bleiburgu, v Reichenau-vi, v Tvimbergu. 7. sept. v Blatnici. 9. sept. v Mähldorfu. 10. sept. v Gradcu. 11. sept. v Gmünd-u, pri št. Jakobu v Rožni dolini, v G. Jezeru, v Reisbergu. 12. sept. v Lieserbergu. 14. sept. v Trebenju. 18. sept. v Velikoven. 20. sept. v Belaku; 21. sept. v Sp. Drauburgu, v Renwegu, v Weitensfeldu; 24. sept. v Dolah, v Waldensteinu; 25. sept. v Muti; 27. v Višprijah; 29. v Radetinjah, v Požarnici, v Greifenburgu in v Sirmici.

Dopisi.

Od sv. Martina pod Mariborom. Dopis v „Slov. Gosp.“ št. 33. t. I. nas je tukaj celó vznemiril. Štejem si toraj v dolžnost kot predstojnik občine, v kateri se je tista gostija obhajala in najbližnji sosed odgovoriti. G. dopisnik je preveč povedal. V najlepšem redu in v prijateljskem veselji se je vršila gostija pri Škofič-u. Da so na večer nekteri fantje, ki pa razun enega niso bili iz Št. Martinske fare, nekoliko predirzni bili, to je stara navada pri nas. Boljše, se vé da, bi bilo, če bi tako „škilinovanje“ celó izostalo. Ni res, da bi okoli streljali in šipe na oknih vbijali, le ena šipa se je zlomila, pa ne vé se kako? Najboljši dokaz, kako krivo da je dopisnik sodil, je, da smo bili drugi den ravno tako in še bolj veseli, kakor prvi den in nihče niti mislil ni na kak nered. Gg. duhovniki so oba dneva od viših strani došli in nas počastili, kar bi gotovo izostalo, ako bi mi res že bili „Pesjanarji!“ — kakor dopisnik pravi. Konečno še to omenim, da je veliko večji hrup zagnal g. dopisnik se svojim žaljivim pisanjem, kakor pa tistih par prevzetnih fantov, katerim

živinsko ime „stekljači“ prideva. Ako dopisnik drugega sredstva ne vé, neotesano mladino zboljšati, kakor po novinah njo raznašati, moram dognati, da bo s tem kaj opravil druga, kakor poštenje vzel tistim, ki niso krivi, ako se kak nered zgodi.

Mat. Kocpek,
predstojnik.

Iz Krškega. Kakor se najdejo ljudje, ki ne morejo poprej od vina, dokler se ne vpijanijo, je tudi veliko takih, ki ne znajo pisati ali govoriti kaj, ako ne lažeja. — Ravno tak je dopisun, kojega v Krškem dobro poznamo, ki že več let svojo neznano modrost po krčmah ponuja, pa se ga radi ogiblujemo, ker le tisti en čas dobro z njim vozi, ki molče njegove kvinte-kvante poslušajo, in njegovi modrosti prikimajo. On je tisti, ki je „gimnazijo dovršil“, kako pa da je za blagor občine Videmske vnet, kamor spada posestvo njegove žene, je do zdaj pri vsaki priliki narobe pokazal; zadnjič s tem, da je on kriv, da je morala občina za novo šolo kupljene hiše dosti več plačati, kakor bi se bile na dražbi dobile, ko bi on ne bil občine slepil. Da novo izvoljeni župan ni takošen, kakor dopisun laže, ki je mislil sam izvoljen biti, mi ni treba omeniti; tudi župan Vidimski 300 gl. ne dobiva kot župan, temveč za pisarno v svoji hiši in za pisarijo, katero sam opravlja, ker tajnika nima. Da dopisun po naših duhovnikih z lažmi udriha, je že navada takih ljudi. Vidimski župnik, od kterega vemo, da ima že staroslovensko geslo: „Vse za Boga, dom in cesarja“ naj se dopisunu posebno zahvaljuje. — Slovanskim veselicam se naši duhovniki ne odtegujejo; dva sta celo uda našega pevskega društva, sta se tudi vdeležila druge in zadnje besede; ako se pa na tiho nedeljo v krčmi beseda napravi, se je vendar katoliški duhovnik vdeležiti ne more. Zakaj dopisunu naš ljubljani g. vikar niso po volji, vsi Krščani dobro vemo. Bilo je v novi eri, ko je dopisun po krčmah se kregal, da so stariši še tako nespametni, in otroke k vstajenju, k procesijam križevega tedna in S. R. Telesa gologlave pošiljajo. Gosp. vikar so na to se pritožili, da mož, kteremu ni mrzab buče ogolil, in ne soluce bakrenega lica opalilo, se predrzne po krčmah čez stare krščanske navade zabavljati. Tudi niso gosp. vikar nobenega „ferdamali“, ampak le v predpustu ljudi sploh svarili pred nevarnimi pustnimi veselicami. Kar je dopisun o našem učitelju črnil, to se njega samega zadeva: n. p. on je najhujše kričal, da hiše, ki so se na Vidmu za novo šolo kupile, niso za to, ko je pa komisijon odločil, da se te hiše lahko za novo šolo predelajo, nobene besede ni več zinil, temveč prikimal in eden najprvih podpisal.

NB. Dopis smo po želji Videmskega g. župana iz Slovenca šte. 95. ponatisnili!

Od sy. Jurja nad Ptujem. (Po ognju) je 23. avg. velika nesreča zadela 4 kmete v Juvancih. Dva otroka kmeta Janeza Krambergerja sta si na vozu, ki je v kolarnici stal, zakurila. Iz malih

isker je brz nastal grozen požar. Ogenj je namreč ugrabil najpoprej kolarnico, bleve in hrame Krambergerjeve potem se prestavil na hlev Urše Zimoničeve, na hrame Janeza Zelenika, koje je od Benka kupil, in naposled upepelil vsa poslopja Franca Bračiča. Krambergerju je 14 glav živine zgorelo, Bračiču pa vse zrnje, slama in seno. Tudi Urši Zimoničevej je vse zgorelo, kar je imela v dveh hišah. Dalej potem ogenj ni segnil Škoda še ni cenjena, vendar reči se more, da je jako velika in za nesrečne pogorelece močno občutljiva! F. M.

Iz Ormuža. (Premiranje konjev. — Posojilnica). Konjerejsko društvo štajersko napravi 11. septembra, t. l. v Ormužu javno premiranje konj. V ta namen so se razglasila slovenska povabila, v katerih so natančno razloženi pogoji, katerih se ima držati vsak, ki hoče konja prignati za premiranje. Sploh pa bodo obdarovani le konji lahki, bodi za ježo, bodi za vožnjo primerni. Ob enem želi državna uprava kupiti 6 žrebcev prvotnih za izrejo v Nejdovi. Posesniki, ki se hočejo s svojimi konji premirovanja udeležiti, imajo to do 5. sept. gosp. Kada-ju naznaniti, kder se vse še bolj natančno poizve. — Naša posojilnica dobro napreduje. Do 30. junija t. l. je 176 udov s 2030 pravičnimi deleži po 50 fl. (skupaj 10.150 fl.) društvu pristopilo in vplačalo 5362 fl., ostali znesek 4787 fl. vplačujejo po mesečnih obrokih. Pristopnina znaša 173 fl.; obresti za dana posojila 590 fl., provizije in doneski za stroške 264 fl., za prodane knjižice se je spečalo 25 fl., Nazaj vplačalo se je od menjic 2726 fl., od zadolžnic 103 fl., vloženih je proti 6 % obrestim 10.384 fl. Vsi prejemki znašajo 19.530 fl. Izposodilo se je na menjice 16.171 fl., na zadolžnice 2262 fl., vložnikom nazaj plačalo se je 708 fl., društvene knjižice stanejo 87 fl., tiskovine 38 fl., osnovalni stroški znašajo 77 fl., gotovine je 272 fl., kar vse skupaj daje svoto 19.530 fl.

Politični ogled.

Vojska na Turškem. V petek 19. avgusta so začeli Turki od vseh strani Srbe napadati, da bi vzeli Aleksinac in potem prodrli v Beligrad. Turka je gotovo 120.000 mož. Ali ni se jim posrečilo. Srbi so se branili, kakor levi. Pred 500 leti so se jihovi očetje borili na Kosovem polju tri dni, a sedaj so se s Turkom klali 6 dni pri Aleksincu, ki je zavarovan z 19 šancami, katere se raztezajo po celem dolu Morave. V 6dnevni borbi se je kri prelivala na obojnem pobočju Morave in so se Srbi vsaki den nekoliko pomaknoli nazaj. V torek 22. avgusta so prišli Turki celo blizu šane po grozni zgubi vojakov. V noči so dobili 50.000 v pomoč, koje je prignal Fazli-paša. V sredo jutro 23. avg. so napali šance pa vselej zastoj — trikrat so bili Turki odbiti. Ta den je padel srbski obrist Protič in 83 ruskih ofi-